

حوليات آداب عين شمس المجلد ٤٨ (عدد يناير - مارس ٢٠٢٠)

<http://www.aafu.journals.ekb.eg>

(دورية علمية محكمة)

كلية الآداب

تطوير التقنيات الابتكارية في الترجمة السمعية البصرية من اللغة العبرية إلى اللغة العربية وبالعكس

م.م عباس الحميري *

جامعة بغداد - كلية اللغات - قسم اللغة العبرية

المستخلص

لا شك في أنّ الترجمة السمعية البصرية في عالمنا العربي، خلافاً لممارستها في العالم، لم تبرز في فرع منفصل من فروع دراسات الترجمة، ولهذا، نكاد نجزم أنها لم تُدرّس ولم تُدرّس على نطاق معاهد الترجمة؛ وقد تسبب ذلك بحالة من النقص في الملاكات في هذا النوع من الترجمة مع تزايد الطلب عليه باستمرار من وسائل الإعلام التقليدية والإلكترونية. وأمام هذا التحدي صارت الحاجة ملحة إلى إيجاد معاهد تطوير ابتكارية لتعليم المترجمين وتدريبهم على الترجمة السمعية البصرية من اللغة العبرية إلى اللغة العربية ومن اللغة العربية إلى اللغة العبرية. فمن دون نظرية الترجمة القائمة على أساس علمي، لا يمكن أن تكون هناك ممارسة ترجمة ناجحة - وهذه حقيقة ثابتة، لا يمكن دحضها. وفي الوقت نفسه، لا يمكن للمرء أن يعتقد بسذاجة أنّ المعرفة بأحكام ومبادئ نظرية الترجمة يمكن أن تحل محل مهارة المترجم نفسه. وعندما نؤكد على ضرورة الإعداد يجب أن نتذكر دائماً أن «... الترجمة شيء أكبر بكثير من علم. إنها أيضاً قابلية، والترجمة النوعية تماماً، في نهاية المطاف، هي دائماً فن كذلك.»^١

الكلمات المفتاحية: السمعي، البصري، التدريب، الترجمة، اللغة السينمائية،

الابتكار، الدبلجة، شريط الحاشية، التكافؤ.

מבוא

התמורות הגדולות שעוברות היום העולם הערבי מול המוסדות לתרגום ופקולטות השפות הן הכנת שפת המתרגמים העתידיים. המורכבות ההולכת וגוברת של עבודת תרגום מקצועית בעולמנו הנוכחי מחייבת את המתרגמים העתידיים להכיר את ההקשר הלשוני והתרבותי של המצב התקשורתי, ובכך ליישם את האסטרטגיה שנבחרה ולחזות את הדרכים האפשריות לפתח עמדות שבהן יתבצעו פעולותיהם המקצועיות.

המציאות של העולם המודרני (גלובליזציה, אינטגרציה תרבותית, התפתחות מהירה של טכנולוגיות דיגיטליות בתחום התקשורת והתקשורת, ההתכנסות של תרבויות ותלות הדדית) יוצרות מטלות חדשות למתרגמים ומתרגמים. אחת המשימות הללו היא לימוד מעמיק של הסוגים השונים של התרגום האורקולי, אשר עד לאחרונה הוגבל למערב בתחום תיאוריית התרגום, שעוסק בסוגי תרגום מסורתיים, שנחקרו במשך מאות שנים.

אולי מגזים מי אומר על התרגום: "זה יכול להיות מאוד אפשרי כי אנחנו עוסקים כאן התהליך המורכב ביותר בין כל התהליכים שהתגלו בשלב כלשהו במהלך האבולוציה של היקום." אם זו הגזמה, הרי זה לא רחוק מהאמת.

תרגום אורקולי הוא צורך דחוף

טקסט אודיו-ויזואלי הוא שילוב של רמות הסמיוטי מספר: ברמה המילולית ורמת אודיו ברמה חזותית. בהתאם לכך, זה יכול להיות תרגום אורקולי מוגדר תרגום של האלמנטים המילוליים בטקסט אורקולי. הוא כולל דיבוב ותרגום כתוב בצורה של סרגל טקסט הערת שולי אורקולי ארכה. פלט אורקולי תרגום ההפרעה בין חומרי המידע הכוללות חזותיים, מוסיקה וחומרים, עיתונים, מגזינים ואתרי אינטרנט על ה- World Wide Web (האינטרנט). תורגמו סרטים ותוכניות טלביזיה, משחקים אלקטרוניים בעולם הערבי מעל לאורך השנים היא צורה של יצירות ספרותיות כי הייתה לתרגם תרגום של הרומן והסיפור והספר הספרותי, התרגום של תוכניות אירוח כלולים בפרשנות ובמקרים של שידור חי הוא תרגום סימולטני.

דיבוב וקלטת הערת שוליים

אנו רואים כי דיבוב, למרות רצוי על ידי המקבל להבנה קלה, רק מייצג את "המוות" של הטקסט המקורי ואת הנשמה. יש קשיים שניתן ללמוד ולהקטין אותם. כותרת משנה, הוא אחד הסוגים הנפוצים ביותר של תרגום אודיו ווידאו, והוא מבצע אינפורמטיבי, חינוכי ואיור פונקציות. הערות השוליים עשויות להיות בשפה זהה לזו של הטקסט האורקולי ויכולים להיות מתורגמים לטקסט. סוג זה של תרגום אורקולי מציג שורה של קשיים למתרגם, כולל:

- העדר כללים אחידים ליצירת הערות שוליים למשל :

אז מה, אתה יכול לראות סרטים כל היום?

إذا يمكنك ان تشاهد الافلام طوال الوقت

-כן, אני חייבת להפסיק לראות סרטים מאוחר בלילה

أجل، عليّ التوقف عن مشاهدة الأفلام في وقت متأخر
 -أني רק רוצה לראות סרטים ישנים וללכת לישון.
 أنا فقط أريد مشاهدة الأفلام القديمة ....
 -אנשים לא הולכים לראות סרטים כדי שיטיפו להם.
 الناس لا يذهبون الى مشاهدته الأفلام ليتلقوا دروسا
 -אני אוהב לראות סרטים ישנים.
 هذا رائع دائماً ما أحببت مشاهدة الأفلام-----
 - הקושי בהשגת שוויון דינמי והשגת סימטריה סמנטית.
 -והסתבר שאנשים באמת רצו לראות סרטים שמראים דברים טובים על
 אמריקה.
 وأتضح أن الناس----- أرادت مشاهدة الأفلام"التي تظهر الأشياء الجيدة عن "أمريكا.
 הסרטים המקוריים והתרגומים מייצגים שילוב מורכב של מערכות
 סמנטיות, מילוליות ולא מילוליות רבות, אך לכל אחד יש מבנה משלו ודקדוק
 פנימי שאינו תואם את האחר, אך יש לו השפעה מתמשכת עליו.
מעניין אותך לראות סרטים כשאתה כאן-----?
 هل تعتزم رؤية أي أفلام في ظل وجودك هنا، (أليخاندرو)؟
 "תרגום אור-קולי אינו רק תרגום של סרטים, אלא דורש מהמתרגם לשלב
 את המיומנויות, היכולות והקרנות התיאורטיות של דיסציפלינות ומקצועות
 רבים".
עיבוד נתונים על ידי המתרגם האודיו-ויזואלי
 המתרגם האורקולי אכן עובד עם ארבעה זרמי נתונים מקבילים מקבילים
 ומקבילים במערכות נפרדות המכסות את הערוץ האופטי של הקליטה:
 - סדרה חזותית לא מילולית;
 - סדרת שמע לא מילולית (מוסיקת רעש);
 - סדרה ווקאלית מילולית (דיאלוג הגיבורים);
 - סדרת וידאו מילולית (סקריפטים על המסך, ביאורים בר).
 היצירה האורקית יכולה להיות מיוצגת על ידי המתורגמן ולפיכך מתורגמת
 במהלך הכנת התרגום) באותו זמן:
 (1) הצופים עבור מערכת התמונה וידאו;
 (2) מאזינים לצלילים מילוליים ולא מילוליים;
 (3) קוראים עבור סרגל הסברים ותסריטים על המסך.
 סדרת סרטי הווידאו אינה תלויה במתרגם ואינה ניתנת לשינוי במהלך
 תהליך התרגום ומהווה מקור למספר רב של מגבלות המגבילות את
 פעילותה. זה מחייב את המתורגמן כדי להיות מסוגל לנתח מראש את כל
 הרכיבים האודיו-ויזואליים ולתכנן דחיסת טקסט או שינוי בעת הצורך.
 אתה יודע איפה מצלמים סרט בסביבה?
 من الممكن ان تساعدنا أتعرف اين يقومون بتصوير فيلم هنا ؟
הגישה הפדגוגית לתרגום אור-קולי

הגישה האורקוליסטית דורשת גישה פדגוגית ולא טכנולוגיה יקרה למדי ושימושית למדי, ואנו יודעים כיצד להשתמש בה ... הפדגוגיה האודיו-ויזואלית מאפשרת לשפת האם להיות רדיקאלית מחוץ לשפה. כי זה אפשרי לחבר את מדליונים עם שפה זרה הוא התרגום לשפת האם, אבל את התמונה. החיבור בין ה"דאל-טקסט" ל"דימוי" החזותי הוא התיאום הקיצוני של עקרון המתודולוגיה הישירה, שהיה קשור לכמה "עיוותים" ... כאשר "רעש" ו"חסר" מתוגמלים על ידי התקשורת - לא לשוני (התייחסות או מצבית בהקשר), ואת הדיאלוג כאן משחקת את התפקיד של חזרה. התמונה אינה רק "מרכזית", ותפקידה אינו מוגבל להפצת המידע, אלא גם לתפקוד פסיכולוגי לשוני.²

-מי בכלל נוטשת את התיכון לטובת צילום קטלוג בדאלאס?
ومن الذي يترك المرحلة الثانوية لأجل تصوير مجلة في "دالاس"؟

-אני לא מכונת צילום, רוג"ר!
"أنا لست بآليّة تصوير،" روجر -!

-האנשים שלי יאהבו צילום שלך בבית האימונים.
سوف يرغب رجالي في صورته لك في منزل التدريب على القنص
-רק עכשיו צילמתי צילום תקריב של ארל ג'וניור עם זבובים.
لقد التقطت صورة لـ (إيرل جونيور) مع ذباب في زاوية عينيه للتو

-לפעמים אני אוהב סתם לשוטט שם ולחפש צילום טוב.
في بعض الأحيان أحب التجول هناك فقط للبحث عن لقطة جيدة.

"התרגום הקלאסי" הנובע מהטקסט האודיו-ויזואלי הוא תרגום מילולי שיש לעבד אותו ולהיות כפוף להמרה, משום שלא למנט המילולי יש את הרמה הגבוהה ביותר של ההקשר החזותי והוא ייחודי בין סוגים אחרים של תרגום. במסגרת ההרצאות האודיו-ויזואליות, מתפתחות בו זמנית 15 מערכות של מערכות סימון, מילוליות ולא מילוליות. כולל מערכת הדימויים, סדרת המחוות והתנועות הפנים, מערכת המילולית של הסימנים, מערכות הייחוס התרבותיות ורצפים מוסיקליים המנתחים על ידי הצופה בבידוד ... ועוד רבים.³

-עוד מייקל נאבק, לקבל צילום יציב
بينما يُصارع (مايكل، لأخذ صورة ثابتة)

-אתה מצפה שאזכור צילום עם זר, מלפני 25 שנה?
تتوقعني أن أتذكر صورة مع غريب منذ 25 سنة؟

ובולט בהפקות אור-קוליות, מספר קודים סמיוטים. מספר זה של קודים סמנטיים מהווים את החומר האודיו-ויזואלי, ובמקביל משפיע על יצירת המשמעות. הצגת הקשר בין סימנים מילוליים ולא מילוליים היא אחת המשימות הבסיסיות של התרגום האודיו-ויזואלי.⁴

"התרגום הקלאסי" של הטקסט האודיו-ויזואלי הוא תרגום מילולי שיש לעבד אותו ולהיות כפוף להמרה, משום שלא למנט המילולי יש את הרמה הגבוהה ביותר של ההקשר החזותי והוא ייחודי בין סוגים אחרים של תרגום. למעשה, במסגרת הנאומים האורקוליים מתרחשת בו זמנית 15 מערכות של מערכות סימון, מילולי ולא מילולי. כולל מערכת הדימויים, סדרת

המחוות והתנועות הפנים, מערכת המילולית של הסימנים, מערכות הייחוס התרבותיות ורצפים מוסיקליים המנתחים על ידי הצופה בבידוד ... ועוד רבים

מספר קודים סמיוטיים צמחו בהפקות אור-קוליות. מספר זה של קודים סמנטיים מהווה את החומר האודיו-ויזואלי, ובמקביל משפיע על יצירת המשמעות. הצגת הקשר בין סימנים מילוליים ולא מילוליים היא אחת המשימות הבסיסיות של התרגום האודיו-ויזואלי.

אלמנט הטקסט, במקרה של תרגום אורקולי, יש תפקיד מלווה ביחס לכל השיח. הטקסט כאן הופך ועובד מחדש. תמונות וידאו מערבבות דיבור ישיר עם דיבור עקיף, ועשויות לשנות את הטקסט המקורי מהקשר. בנוסף, הטקסט והתמונה אינם נושאים מידע שווה לצופה. השרשרת החזותית היא מקור המידע העיקרי עבור הצופה והמתורגמן, ויש לנתח אותה תחילה. במילים אחרות, בתוך השיח האורקולי, זרימות מילוליות ולא מילוליות אינן שותפות שוות. הבנייה והפענוח של זרימה מילולית כפופה לחלוטין לבנייה וללוגיקה של פענוח רכיבים לא מילוליים. לפיכך, ההיגיון של ניתוח מראש תרגום של יצירות אורקולי ואת ההיגיון של למידה לתרגום אותם. המתרגם צריך לשים לב למרכיבים הלא מילוליים, אשר, כפי שאנו רואים, מגיעים רק באמצעות תרגול אינטנסיבי ויישום מחקרים עדכניים על תורת התרגום של הפקות אור-קוליות שאומצו במערב.

תן לי לנחש, מנתח פלסטי, מפיק סרטים, עורך דין?

دعني أحمّن... جرّاح وسيم، محامي، منتج أفلام؟

תן לי לנחש, מנתח פלסטי? מפיק סרטים, עורך דין

دعني أحمّن... جرّاح وسيم، محامي، منتج أفلام؟

תרגום של סרטים

מן הידוע כי תרגום של סרטים כאחד התחומים החשובים ביותר של תרגום אור קולי. סרטים שפה הם דרך לבטא מציאות מסוימת של אמנות, יצירה יחידה שנכתבו על ידי זמן ומרחב רווי מן רגשית ואינטלקטואלית. סרטי שפה, בניגוד ללשון במובן הלשוני, שרירותיות בבחירת תמונות אודיו וידאו כדי להעביר את הרעיון הרגשי של המחבר. פיצול "הסדר השרירותי והמתוכנן" הוא קריטי להבנת המתרגם האורקולי.

התמונה נוצרה לאחר שהכלי בדרך שלו במצגת של משמעויות (תוכן) בשילוב עם הצורות ויזואלית, אין פרדה ביניהם לבין להבחין בין האחד לשנייה, רוכש אז טקסט (תמונה) אווירה גורמת לך להרגיש ריפוי מבנה זמן ומרחב תמונה עם מסגרת המחשבה אחידה המקדמת את התפקוד של הטקסט הטכני ובחרי גלוי⁴. סימני אורקולי הסימנים המעולים, ומכאן המתרגם צריך לשלם את התמונה אורקולי חשיבות רבה כאשר התרגום

לזהות את הנסתרים בין הצורה והתוכן בין השפה והרעיון המיוצג על ידי הדימוי החזותי.

"לקולנוע יש שפות מיוחדות שמבדילות אותו משאר האמנויות שבאמצעותן הוא מתקשר עם הקהל ... השפה שלו יכולה להיות שקטה ... המחוות והמוזיקה של השפה נקטו שפת ביטוי, המבוססת על תצפית חזותית יותר, בנוסף לכך, כריסטיאן מץ תירגם במדויק חמש שפות, הראשון הוא "תמונה נעה" ... "סיפור" היא השפה השנייה בצילומים מקושרים אלה, אשר מייצר סיפור אחד בסוף עם משמעויות רבות ... "הקול המילולי" כשפה השלישית הוא בחוד החנית של הקולנוע ... ועיוותים מלווה את התמונה ואת הדיבור, זה "רעש" שפה רביעית ... ומוסיקה את השפה החמישית ⁹»

המאפיין העיקרי של שפת הקולנוע הוא שהוא בעל אופי סינתטי ויכול להכיל מספר שרירותי של אלמנטים של מערכות ביטוי שונות על פי חזון המחבר. "הסמלים הלשוניים משקפים קשרים הגיוניים מסוימים בינם לבין השפה מעל העולם, ההבדלים בין הזמן לבין שמות המשתתפים באירועים, ובסיווגים, גודל, צורה וסגנון ... סמלים מילוליים הם בעיקר סמלים של איך.

זה ברור באמצעות הקשר הסימבולי בין צורת הסמל לבין צורת המסמן, הקשר האיכותי בין סוגי הסמלים וסוגי המשמעויות, בין סוגי הסמלים וסמלים אחרים, ובאמצעות תיאור קטגוריות המשמעויות, למעט שמות המדע.

לשפה הקולנועית יש תכונות סמנטיות אינטנסיביות. משמעות אינטנסיבית זו נותנת משמעות ודומיננטיות. קונוטציה אינטנסיבית ניתן למצוא רק עם מבנה של סימנים המתייחסים לאובייקט או לאדם המייצג סימן של היעדרות ממבנה זה. סימן אינטנסיבי עשוי להיות אלמנט קולנועי דומיננטי על שאר האלמנטים בסצנה או בסצנה. קונוטציה אינטנסיבית שונה ממשמעות ישירה או מקיצור, משום שהיא מתייחסת למקלט אל מחוץ למרחב של הזריקה. משמעות אינטנסיבית מגלה את המשמעות של בסיס יחיד, בלתי ניתן לחלוקה, כמו המשמעות הישירה של משמעויות היסוד. מערכת של אלמנטים של השפה הקולנועית יכולה לשמש ליצירת קונוטציה זו באמצעות שילוב של תמונות חזותיות ואקוסטיות ¹⁰

-הייתי הולכת, אך מייק אמר שהוא לא מצא זווית צילום טובה למטה.

أنا أريد هذا، ولكن مايك يقول بانه لا يستطيع إيجاد زاوية تصوير جيدة هناك

-אני יודעת שזה לא החוויה הכי נעימה שיש כאן צוות צילום.

أعلم بأنها لم تكن تجربة سارة بوجود طاقم تصوير هنا

-זה צילום לוויני של הרכבות לפני ההתנגשות שלהן

هذه صورة بالقمر الصناعي للقطارات مباشرة قبل التصادم

-לכן אני שלחתי צילום של אישה אחרת ולא את שלי.

لذا فقد أرسلت صورة امرأة أخرى وليست صورتي

-זה צילום טוב, גבירתי - יונה, יש דברים חשובים יותר.

انها صورة جيدة، سيدتي - جونا، هناك أشياء أكثر أهمية

-אני למעשה בעלת צילום של קווין.

في الواقع (لدي صورة لكيفين

תמונת הסרט, אותנטית, אין זו השתקפות אמינה של המציאות בכל דמיונה, משום שהיא משקפת את התהליך הפסיכולוגי של הבנת המחבר של המציאות, ומביאה את ההבנה לקהל יעד מסוים (המקבל), שאותו התכוון המחבר להגיע אליו. זה חשוב מאוד עבור המתורגמן כי זה נוגע מהות התקשורת (דיאלוגים אופי) על המסך. בשל המוזרויות של השפה הקולנועית, דיאלוגים אופי לא מכוונים זה על זה. יש לה (מלכתחילה) את המרכיב של המתח מונטאז' ו'יזואלי', בנוסף למקבל האמיתי של הדיאלוג של הקולנוע - הצופה. הצופה הוא המשתתף הבלתי נראה בדיאלוג. במצבים אמיתיים אין מונטאז' בעמדות תקשורתיות. לכן אין כל הגיון בעבודה תיאורטית שמנסה "לנתח את עמדות התקשורת של הדמויות בסרט".

יש לציין כאן, כי פרשנות הסרטים בפסטיבלים אינה למעשה תרגום אור-קולי, משום שלמתורגמן בתא התרגום אין מספיק זמן לעבד את הטקסט, ומה שהוא עושה הוא תרגום מיידי עם המאפיינים והמאפיינים של סוג זה של התרגום אינו נדרש על ידי תרגום אורקולי, שעוסק, בראש ובראשונה, בשילוב של שיח רב-ממדי בכל שלמות אחת.

פונקציה תקשורתית ותרגום אודיו-ויזואלי

המחבר מעצב את הסדרה החזותית של הפעולה התקשורתית על המסך בצורה מובנת לצופה. למנהל יש ראייה בראשו. מודל ראייה זה צריך להיות קיים גם עבור המתרגם האודיו-ויזואלי. הם חייבים להתאים שני אלה מודלים הם מקור בתרבות של תרבות הנמען, ואחרת להתעורר הסתירה לניכוי ופיוס במערכות התג. נראה כאן כי את המאמר המלא לנתח את ב"תרגום הראשוני עבור מתורגמן אורקולי אינו סיטונאי ולא לומר! הניתוח ויזואלי אודיו Valmtorgom במהלך ב"תרגום הראשוני לא, באופן עקרוני, כדי לנתח את רמת יחידות מילוליות! זוהי החולשה של כמעט כל המחקר הלשוני המוקדש לתרגום אודיו ויזואלי בעולמנו הערבי.

תרגום אורקולי הוא לא רק סוג של תרגום, זהו תהליך יצירתי המבוסס על בסיס מדעי. הנה לא מספיק כדי להיות פרשן טוב, כמו גם אפילו לא מספיק כדי להחזיק את הצד הטכני של התהליך. המתרגם האודיו-ויזואלי צריך, במידה רבה, להיות מומחה למדע התרבות. "השפה היא המאפיין המפלה ביותר של כל תרבות, ניתן לתאר אותה במונחים הפשוטים ביותר כקבוצת האמונות בחברה. למרות שזה יכול להיות בכל שפה כאל חלק קטן יחסית של התרבות, אבל זה הכרחי עבור אותם לתפקד בכל תרבות והמשכיות. כתוצאה מכך, המתרגמים המסוגלים תמיד מודעים לכך שניתן להבין מילים רק לפי התנאים והדרישות של התרבות הקולטת. אבל בעוד שפה ניתן לרכוש בתקופה שלא תעלה על עשר שנים בדרך כלל, זה לוקח את כל חיי האדם כדי להבין תרבות ולהיות חלק ממנה"¹¹

ג'ורג' מונאן רואה כי "תרגום ובמיוחד בתחומי התיאטרון, הקולנוע וביצוע נציג בהחלט כולל לא אתנית שונה כלפי חוץ מן הלשונית. אבל כל תהליך

תרגום הוא ביסודו של דבר סדרה של ניתוחים ותהליכים הרלוונטיים במיוחד לבלשנות ואשר בלשנות יכולה להסביר יותר מכל דוקטרינה אמפירית ומילולית, אם מיושמת כהלכה ... התרגום הוא אמנות כתרופה, אך היא אמנות המבוססת על מדע. ניתן רק להבהיר את הנושאים התיאורטיים בהקשר של הבלשנות ...¹³».

השפעת מוסדות התקשורת על המתרגם האורקולי

עבודת התרגום בערוצי הטלוויזיה הארציים והלוויינים נמצאת בהשפעת שני גורמים אידיאולוגיים עיקריים: האידיאולוגיה של הקבוצה המקבלת והאידיאולוגיה והתרבות של הממסד התקשורתי. אידיאולוגיות אלה יוצרות את הבסיס לאובייקטים המוסתרים הגדולים של הצופה, המהווים את התנאים המיוחדים לפעילות המתרגם הטלוויזיוני. גורמים אלה מפעילים את השפעתם על ידי יצירת סדרה של אפשרויות ואילוצים חדשים אשר הופכים בהדרגה את המתרגם המסורתי ל"אישיות טלוויזיה".¹⁴

גם כאשר התקשורת האורקית משדרת או מדווחת על חדשותיהן של מדינות אחרות, מתרחש תהליך של בניית ההקשר של השיח, כך שיתאים למקבלים. במקרה זה, הטקסטים המקוריים הופכים, בשפה אחרת, השפה שבה השתמשו אמצעי התקשורת בדו"ח. שינוי מבני קובע שינוי נקבע על ידי מטרות, ערכים ועניין. זה חל על ארגון מחדש הקשרי הדורש תרגום. כל הפעילויות הללו, החל בקבלת החלטות ועד צילום על עבודה ואירועים בארץ אחרת, על יצירת הטקסט הסופי, נקבעים על פי מדיניות ואידיאולוגיות מוסדיות. התקשורת מאפשרת תקשורת בין שפות ותרבויות. כאן, מידע חייב להיות מסופק על פיסת מידע או עשוי להיות איסור על העברת מידע. תרגום הוא לא עבודה של רבייה מאופיינת בכנות, אבל תהליך הבחירה ואת interlock ואת ההרכב והמבנה ו"מפוברק" במודע ובכוונה ואף במקרים מסוימים זייף ודחה מידע ויצר קוד סודי¹⁵ "נוסחת הכוונה לבדה קובעת את תפקיד המתרגם... נוסחאות אלה אמורות לבחון תרגום או לייצר או ליצור שלם או "הרמוניה"¹⁶.

השגת שוויון בתרגום אורקולי

התרגום האודיו-ויזואלי הוא סוג מיוחד של פעילות תרגום, התלוי במימוש שקילות דינמית. כדי לענות על השאלה האם התרגום האורקולי הוא סוג מיוחד של פעילות תרגום, יש צורך תחילה לענות על השאלה: מהו הכרחי עבור המתרגמן - האם הרצף המקראי או החזותי, בעיקר מנקודת המבט הקוגניטיבית-חושית? למרות הכמות הרבה של מחקרים תיאורטיים כלליים בנושא זה במערב, המוקדש להקשר התרבותי, החזותי והחושני של השיח האורקולי, עלו קולות ההתעקשות על מחקר ניסיוני ומעשי בהתמדה ובמיוחד מה שמענין אותנו, ז"א התרגום האודיו-ויזואלי מערבית לעברית¹⁷.

-أجل، يوجد لاصق عليه

או כן, יש על זה מדבקה

-لاصق الفتانيل، المورفين ما يتطلبه الأمر

תחבושות של פנטניל, טיפת מורפיום, מה שצריך.

-לא ימکنها أن تضع لاصق دوار المركبات طوال حياتها
היא לא יכולה לחיות עם מדבקות נגד מחלת ים לשארית חייה.
-לאסוק דואר המרכבאט כאן יגפטי אثار הסם
המדבקה נגד מחלת ים הסתירה את ההשפעות של הרעל.

המחקר של קבוצה זו הגיע למסקנה שהטקסטים האודיו-ויזואליים כבר רב-ממדיים. מקבלי החומרים האודיו-ויזואליים הם בעת ובעונה אחת צופים, מאזינים וקוראים. הם מטפלים מידע בבת אחת על מספר רמות של פענוח. הקליטה של פלט אור קולי מושגת לעיתים קרובות במערכת אוטונומית למחצה של סינתזה סמנטית רציפה. יחד עם זאת, הקשר בין סוגים אלה של פעילות קוגניטיבית קוגניטיבית וחושית בתוך ערוץ יחיד של התבוללות משתנה ללא הרף בהתאם למבנה הלוגי של יחידות הרצף, ולא לפי מבנה הטקסט.¹⁸

כאן נציין כי גישת השיח המרכזית לתרגם את הפקות אודיו ויזואלי במערב לא אושרו רק על ידי לימוד תיאורטי אלא צברו אישור מעשי באמצעות תרגול וניסיון, אשר על בעולם הערבי לעשות. זה טמון במוסדות האקדמיים, שלמרבה הצער אין להם את רוב העובדים המתמחים בתחום, במיוחד בתרגום מעברית. העבודה צריכה להיעשות כדי להניח את היסודות לפרויקטים מסוג זה.

ברור כי מתרגם, כאשר מתרגמים את השמע וטקסטים חזותיים לעשות להיפך משהו קיצוני עם הנוהג המקובל של קידוד מרכזי לשוני מחדש סמנטי של המשמעויות, אשר במסגרת הן סדרת דיבור חיונית, ואת כל שאר האלמנטים Almtbakh - לשאת תוספות מיותרות. למעשה, מה ניתן להשיג כתוצאה «אונליין מסורתית» של הטקסט של אודיו-ויזואלי העברי הוא רק ההתחלה אתה צריך עיבוד והמרה כדי לחקור את מה שהוא מכנה יוג'ין נייד בכתביו «שקילות דינמיות». המתרגם האודיו-ויזואלי צריך אפוא להתרחק מ"שוויון פורמאלי" ולבקש להשיג "שוויון דינמי". במקרה של שוויון דינמי, מתרגם משיג בחירה אורקולי של האפשרות המדויקת ביותר את האחדות של התקשורת המקורית בשפת היעד מנקודת המבט של השפעה על הרגשות וההתנהגות של הנמען. שקילות דינמיות מבוססות על העיקרון של השפעה שווה ערך, כלומר היחס בין ההודעה המתורגמת והנמען חייב להיות זהה בין ההודעה המקורית ואת המקבלים.

-أظن أنك تتساءلين لماذا يوجد لاصق على وجهي

אני משערת שאת תוהה למה יש לי מסקינגטייפ.

-(די מירפיל) למ יאת אלף هنا من أجل لاصق جروح.

דה מרוויל לא בא לכאן בשביל פלסטר.

-ضماد غير لاصق، د(קינר).

גאזה לא דביקה, ד"ר קפנר.

-جيري)، هل لديك أي لاصق؟

ג'רי, יש לך סרט הדבקה?

-أعتقد أن هناك لاصق للقياس هناك.

אני חושבת שיש סרט מדידה או משהו דומה שם.

-سأحتاج منك، وضع لاصق على الباب

אני צריך שתשמרי על הדלת הזו.

-حسناً، حرفياً رقمه كان موجود على لاصق

המספר שלו אשכרה היה על סטיקר.

המושג הבסיסי של התרגום הדינמי הוא טרנספורמציה, דהיינו, שינוי מבני רב ברמת הטקסט בהתאם לצורכי שפת היעד. ככל שתרגום טקסט התרגום שונה בהשוואה להעברה המילולית של המשמעות, כך ההמרה עמוקה יותר. ככל שההמרה מעבירה את המשמעות האמיתית, כך היא תהיה טובה יותר. המתרגם מוזמן לקחת את התהליכים הנדרשים המרה נאמדת על פי רמות של איכות תלוי בחומר בשפת המקור ואת הדרישות של העברת בשפת היעד. לא נדבר על הרמות הללו משום שהן מוזכרות ברבים מהספרים המתודולוגיים בתרגום.

ישנם כמה חומרי תרגום ללא ספק דורשים את השימוש בעקרונות של שוויון דינמי. לחומרים אלו יש מאפיינים, כולל משמעויות מרובות, משמעויות של הדיבור המלא מורכבת ממספר גדול של מערכות סמנטיות. ושהמטרה של הנאום עולה ברמה של כל היחידות. ניסוח ותרגום מכתבים רלוונטיים מחייבים ידע ודיסציפלינות חוצי-גבולות. בגלל היחידות הבסיסיות של ניתוח טרום תרגום מעבר למסגרת השפה. את המרכיב המילולי לא ניתן להבין באופן שווה, והוא יכול להיות מועבר רק עם הפרשנות המקבילה של כל המרכיבים שאינם בשפה. רכיבים לא-לשוניים נושאים יותר מ-50% מהמידע בהקשר של תקשורת רב-שכבתית. "שוויון יוצר דרכים סגנוניות ומבניות שונות לחלוטין", אומר ז'אן פול פיני. וכי התיקון הוא תוצאה של שינוי דעות, אבל זה הולך הרבה יותר רחוק מן שדה הדיבור להיכנס לשפה עצמה. בדרך זו, המילים המתורגמות במובן הכולל והסה"כ נלקחות וכל יחידה מתורגמת בנפרד, אך מתרגמת את כל היחידות.¹⁹

סוגי התרגום שחייבים לחייב השוואה דינמית בתרגום הם:

1. תרגום אורקולי;

2. תרגום של משחקים;

3. תרגום מסרים פרסומיים ופרסומות;

4. תרגום של הפקות אמנותיות, בפרט - תרגום שירים ושירים.

במקרה של תרגום אורקולי, ההקשר החזותי לא רק לוכד את החלק המרכזי של הערוץ התפיסתי החושי של הצופה, אלא גם בטקסט המקור ובטקסט המתורגם, והמתרגם אינו מסוגל לשנותו. "זה דורש מהמתורגמן האורקולי להבין את היסודות של מבנה הזרימה האופטית, ובכך להבין את שפת הקולנוע, את שיטת בניית התרחישים ואת המגבלות הפיזיולוגיות על האפשרות של הטמעה משותפת של שני זרמים", הוא אומר.²⁰

הפרמטר מכוון כדי להרכיב מחדש את היחידה הרב-משמעוית, ואת פלטפורמת האספקה החדשה היא הדימוי - ההפקה האורתוגונית של

הפקות אור-קוליות,¹ והאלמנטים של עולם הציור לתרגום אורקולי - הם מיומנויות מתורגמן הכוללות שפה וידע תרבותי וידע של ספציפיות של מדינות דקות בנוסף למידע בתחום קולנוע ווידאו תקשורת ואיכות שמעה על הגישה לאתרי אינטרנט. זה לא יכול להיות מושגת שווה למכפלה של תרגום אורקולי דינמי ללא לוח התדרוך לעולם התרגום. יש לציין כאן כי פאנל מיוחד בעולם בכלל ובעולם ציור של מחקר התרגום בעולם הערבי הם כמעט לא קיימים. אנחנו צריכים לנצל הראשון של הלימודים והמחקר שפורסם המערבית מתורגם לשפה הערבית והקמת מוסדות אקדמיים בהנחיית החוקרים לשוני לעסוק בתחום זה ולעודד אותם ללמוד.

פיתוח ויישום שיטות חדשניות להוראת תרגום אורקולי

לאחר שסקרנו סוגי התרגומים האורקוליים והבעיות העומדות בפני המתורגמן האודיו-ויזואלי, יש לציין את הצורך לפתח גישה מדעית שתסייע בהכשרת מתורגמנים בתחום התרגום האורקולי כדי ליצור תרגומים שווים באופן דינמי ובתוך גישה מקיפה ומשולבת להכשרה ולהכנת מתרגמים מיוחדים במסגרת גישה חדשנית על ידי מוסד המתמחה בתרגום אור-קולי ובמתודולוגיית הוראה חדשנית לתרגום אור-קולי. מוסד חינוכי זה חייב:

1. הצלחה בפתרון הבעיה של שינוי המהות של יישום התרגום ומעבר מתרגום טקסטואלי מקביל לתרגום דינמי שווה של פלט אורקולי, תוך התחשבות בתגובות הרגשיות וההתנהגותיות הצפויות של הצופה (מקבל הפלט האודיו-ויזואלי);

2. פתרון משימת ההרמוניה אלגוריתם ניתוח טרום תרגום של פלט אור-קולי, תוך חישוב חלוקת השיח הקולנועי (והאודיוביזי) ליחידות סינתטיות, תוך התחשבות במאפייני השפה הקולנועית ובמבנה התוכן ובתרחיש העבודה

3. יכולת מבניית גישה מקיפה להכנה של מתורגמנים בתחום האודיו-ויזואלי, ללא קשר לשפה. הבסיס לכך הוא ללמד את הכישורים הבסיסיים של התרגום האודיו-ויזואלי, הקשור לסדרת הווידיאו ואת המבנה האומנותי העומד מאחורי מסגרת השפה. יישום משימה זו מסייע לפתור את המשימה של הכנת מתרגמים אורקולי לעבוד עם תוכן בשפות שבהן מורים מקצועיים זמינים לעתים רחוקות כדי ללמד תרגום.

זה צריך לכלול חדשנות בשיטות הוראה בהתאם לעקרונות תכנית הלימודים שיש להכין:

(א) תוכנית מקיפה להכשרת האנליזה של השיח הקולנועי לפני התרגום, המבוססת על מבנה תרחישים קולנועיים עולמיים ממיטב הקולנוע;

(ב) חלוקת פעילויות התרגום במסגרת עקרונות השוויון הדינמי על בסיס סטנדרטים אחידים ויחודיים של מודלים החלים על כל סוגי התרגום האורקולי;

(ג) להכין קבוצה של תרגילים כדי להשתלט על כל המיומנויות המתמחות בתפיסה של תרגום אודיו-ויזואלי דינמי באופן דינמי.

מסקנות:

התרגום של טקסטים מכל הסוגים נדרש תמיד, על יחסי הגומלין בין עמים לעמים. לאחרונה, הביקוש התרגום אורקולי גדל, במיוחד בתרגום של סרטים ותוכניות טלוויזיה. לדעתנו, התרגום האודיו-ויזואלי של היום הוא התרגום הנפוץ והפופולרי ביותר. אבל לעתים קרובות זה עובד ב מתרגם לא מקצועי ערבי בעולם, לא יכול להיות תואם עם הכללים שלהם ומנהגים של התרגום.

ניתן לומר כי השימוש בעקרונות של דינמיות שקילות בתרגום אפשרי באמצעות מתן קורסי הכשרה לתרגום האודיו-ויזואלי של מתרגמים מקצועיים, לסייע להם ליצור עולם תרגום מלא, המעניק להם את הכישורים הדרושים לביצוע עבודה מעין זו כשווי ערך.

הקמת קורסים אלה והכנת ספרים שיטתיים, כולל התרגילים הנדרשים, יעזרו לנו לבחון את המתרגמים בעת הגשתם לעבודה בפרויקטים, ויספקו להם את המומחיות הנדרשת במהלך עבודתם על תרגום אורקולי כמעט מכל הסוגים.

הצורך בקיומה של תוכניות פעולה ותכניות לימודים באמצעות פרסום ספרים מיוחדים גרסאות אלקטרוניות ובאינטרנט, כמו גם בפעולות להקמתו של קורסי הכשרה במוסדות הקהילה המקצועית.

Abstract**Developing innovative techniques in audio-visual translation Hebrew to The audiovisual translation in our Arab world****By Abbas El-Hamiri**

unlike its practice in the world, is not evident in a separate branch of translation studies. Therefore, it is almost certain that it has not been studied or studied in translation institutes. The type of translation is constantly growing with demand from traditional and electronic media. Faced with this challenge, it is urgent to find innovative development institutes to teach translators and train them on audiovisual translation from Hebrew to Arabic and from Arabic to Hebrew. Without a scientifically based translation theory, there can be no successful translation practice - a fact that is constant, irrefutable. At the same time, one can not naively believe that knowledge of the provisions and principles of translation theory can replace the translator's own skill. When we stress the need for preparation we must always remember that «... translation is much more than science. It's also portability, and the perfectly qualitative translation, in the end, is always art as well" .

Keywords: audio, visual, training, translation, cinematic language, innovation, dubbing, stripe, parity

الهوامش

¹ E. Nida and Ch. Taber. The Theory and Practice of Translation, Leiden, E.J. Brill, 1969. p. VII.

² جان رينيه لادميرال. التنظير في الترجمة. ترجمة: محمد جدير. المنظمة العربية للترجمة، بيروت، ٢٠١١.

³ Gambier, Y. Rapid and Radical Changes in Translation and Translation Studies International // Journal of Com 10 (2016), 887-906 p // URL: <http://ijoc.org/index.php/ijoc/article/viewFile/3824/>

⁴ المصدر المذكور نفسه.

⁵ حسن قاسم. سيمياء الصورة السينمائية. دار الشؤون الثقافية، بغداد، ٢٠١٦.

⁶ المصدر المذكور نفسه

⁷ شوقي الموسوي. المرئي واللامرئي في الفن الإسلامي. دار الشؤون الثقافية، بغداد، ٢٠١٦.

⁸ فيصل الأحمر. معجم السيميائيات. الدار العربية للعلوم ناشرون، بيروت، منشورات الاختلاف، الجزائر، ٢٠١٠.

⁹ يوجين نايدا. نحو علم للترجمة. ترجمة: ماجد النجار. مطبوعات وزارة الإعلام، بغداد، ١٩٧٦.

¹⁰ المصدر نفسه.

¹¹ حسن قاسم. سيمياء الصورة السينمائية. دار الشؤون الثقافية، بغداد، ٢٠١٦.

¹² يوجين نايدا. دور السياق في الترجمة. ترجمة: محي الدين حميدي. الهيئة العامة السورية للكتاب، دمشق، ٢٠٠٩.

¹³ جورج مونان. المسائل النظرية في الترجمة. ترجمة: لطيف زيتونة. دار الشؤون الثقافية، بغداد، ١٩٩٢.

¹⁴ Чичерина, Н.В. Медиаекст как средство формирования медиаграмотности у студентов языковых факультетов Текст. / Н.В. Чичерина. М.: Издательство ЛКИ, 2008.

^{١٥} كريستينا شافيز وسوزان باسنيث. الترجمة والخطاب السياسي ووسائل الإعلام // ترجمة الخطاب السياسي. ترجمة: د. حسيب إلياس حديد. بيت الحكمة، بغداد، ٢٠١٢.

^{١٦} جاك دريدا. برج بابل // الاختلاف في الترجمة. تحرير: جوزيف غراهام. ترجمة: ماجد النجار. دار الشؤون الثقافية، بغداد، ١٩٩١.

^{١٧} Козуляев А.В. Обучение динамически эквивалентному переводу аудиовизуальных произведений: опыт разработки и освоения инновационных методик в рамках школы аудиовизуального перевода // Вестник Пермского национального исследовательского политехнического университета. Проблемы языкознания и педагогики. 2015. N 3 (13) С. 3-24

^{١٨} المصدر نفسه

^{١٩} Козуляев А.В. Обучение динамически эквивалентному переводу аудиовизуальных произведений: опыт разработки и освоения инновационных методик в рамках школы аудиовизуального перевода // Вестник Пермского национального исследовательского политехнического университета. Проблемы языкознания и педагогики. 2015. N 3 (13) С. 3-24

^{٢٠} Zabalbescoa P. The Nature of the Audiovisual Text and its parameters // The Didactics of Audiovisual Translation / Díaz Cintas J. (ed.). – Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Co., 2008.

^{٢١} لوحة العالم – هي مجموع المعارف المرتبة حول الواقع المتكونة في الوعي الاجتماعي (والجمعي والفردي)، وهناك لوحة عالم مباشرة ولوحة عالم غير مباشرة، ولوحة عالم إدراكية تمثل صورة الواقع الذهنية المتكونة في الوعي الإدراكي لشخص أو لشعب بأكمله التي تنتج عن الانعكاس التجريبي المباشر للواقع أثناء التفكير. ولوحة عالم قومية خاصة بجماعة معينة

المصادر والمراجع

باللغة العربية

١. جاك دريدا. برج بابل // الاختلاف في الترجمة. تحرير: جوزيف غراهام. ترجمة: ماجد النجار. دار الشؤون الثقافية، بغداد، ١٩٩١.
٢. جان بول فيني. الترجمة البشرية // الترجمة المعاصرة بحوث وتطبيقات. ترجمة: حسيب إلياس حديد. بيت الحكمة، بغداد، ٢٠١٠.
٣. جان رينيه لادميرال. التنظير في الترجمة. ترجمة: محمد جدير. المنظمة العربية للترجمة، بيروت، ٢٠١١.
٤. جورج موانان. المسائل النظرية في الترجمة. ترجمة: لطيف زيتونة. دار الشؤون الثقافية، بغداد، ١٩٩٢.
٥. حسن قاسم. سيمياء الصورة السينمائية. دار الشؤون الثقافية، بغداد، ٢٠١٦.
٦. شوقي الموسوي. المرئي واللامرئي في الفن الإسلامي. دار الشؤون الثقافية، بغداد، ٢٠١٦.
٧. فيصل الأحمر. معجم السيميائيات. الدار العربية للعلوم ناشرون، بيروت، منشورات الاختلاف، الجزائر، ٢٠١٠.
٨. كريستينا شافيز وسوزان باسنيث. الترجمة والخطاب السياسي ووسائل الإعلام // ترجمة الخطاب السياسي. ترجمة: د. حسيب إلياس حديد. بيت الحكمة، بغداد، ٢٠١٢.
٩. يوجين نايدا. دور السياق في الترجمة. ترجمة: محي الدين حميدي. الهيئة العامة السورية للكتاب، دمشق، ٢٠٠٩.
١٠. يوجين نايدا. نحو علم للترجمة. ترجمة: ماجد النجار. مطبوعات وزارة الإعلام، بغداد، ١٩٧٦.

باللغة الإنكليزية

1. Gambier, Y. Rapid and Radical Changes in Translation and Translation Studies International // Journal of Com 10 (2016).
2. I.A. Richards. Toward a Theory of Translating. "Studies in Chinese Thought", ed. by A.F. Wright, 1953, pp. 247-262.
3. Zabalbescoa P. The Nature of the Audiovisual Text and its parameters // The Didactics of Audiovisual Translation / Díaz Cintas J. (ed.). – Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Co., 2008.

-
4. E. Nida and Ch. Taber. The Theory and Practice of Translation, Leiden, E.J. Brill, 1969.
- باللغة الروسية**
1. Козуляев, А. В. Аудиовизуальный полисемантический перевод как особая форма переводческой деятельности / А. В. Козуляев.
  2. Козуляев А. В. Обучение динамически эквивалентному переводу аудиовизуальных произведений: опыт разработки и освоения инновационных методик в рамках школы аудиовизуального перевода // Вестник Пермского национального исследовательского политехнического университета. Проблемы языкознания и педагогики. 2015. N 3 (13).
  3. Чичерина, Н.В. Медиатекст как средство формирования медиаграмотности у студентов языковых факультетов Текст. / Н.В. Чичерина. М.: Издательство ЛКИ, 2008.